

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

เพราะความเสียดสนั่นเอง

ก่อนจ้งหัน

สีผ้าพระกรรมฐานเรารู้สึกว่านี่มนวลตา สีผ้าแก่นขนุน สีกรัก มีตามพระบาลีมาตั้งเดิม อันนี้ก็เป็นที่โอกาสอันหนึ่งที่เราจะแยกออกมาพูด หลวงปู่มั่นท่านพิจารณาเรื่องประเพณีของพระอริยเจ้าทั้งหลาย ท่านดำเนินอย่างไร การครองผ้า ท่านบอกว่าเป็นสีแก่นขนุน สีกรัก เราก็สอดเข้าไปว่า สีเหลืองธรรมดานี้มีไหม ไอ้สีเจ้าชู สีขุนนาง มันจะมีในพระพุทเจ้าได้ยังไง ท่านว่า สีเจ้าชู สีขุนนาง ฟังซิท่านพูด สีผ้าเหลือง ๆ นั้นละท่านบอกว่า สีเจ้าชู สีพระขุนนาง มันจะมีในพระพุทเจ้าได้ยังไง พื้นฐานจริง ๆ คือสีแก่นขนุน ท่านพิจารณาเรียบร้อยนะ อย่างนั้นละหลวงปู่มั่น ของเล่นเมื่อไร

คือแต่ก่อนท่านปรารถนาพุทธุมิ ที่นี้พอจิตจะเข้าด้ายเข้าเข็มที่ไร พุทธุมิจะปรากฏเข้ามา ๆ จะเข้าด้ายเข้าเข็มที่ไร พุทธุมิจะปรากฏเข้ามา ที่นี้เราก็อยากจะพ้นจากทุกข์เป็นกำลัง ท่านว่านั่นนะ ความปรารถนาพุทธุมินี้ยังไม่ได้รับลัทพยากรณ์นะ ที่พระพุทเจ้าพระองค์ใดก็ตามทรงทำนายไว้แล้วว่า จะได้เป็นพระพุทเจ้าพระองค์นั้น ๆ แล้วแก้ไม่ตก เรียกว่าตายตัวเลย อันนี้ท่านก็บอกว่า เราถึงจะได้เป็นพระพุทเจ้ากับเป็นสาวก ความพ้นทุกข์ก็พอ ๆ กัน ส่วนความเป็นพระพุทเจ้าเป็นพระอานาจวาสนาบุญญาภิสมภารของท่านที่เกี่ยวกับสัตว์โลก เราได้แค่นี้ก็เอาแหละ คือเอาตัวของเราพ้น เลยพลิก ท่านบอกว่า ขอถอนคำอธิษฐานจากพุทธุมิ จากความเป็นพระพุทเจ้ามาเป็นพระสาวก ฐุมิ เป็นสาวกธรรมดา

พอท่านพลิกคำอธิษฐาน รู้สึกใจมันลดฮวบลง ภาวะ วังนั้นนะ ตั้งแต่นั้นมาพิจารณาจิตเข้าฝึ้ง ๆ ไปได้เลย นั่น นี่ท่านเล่าให้ฟัง เพราะฉะนั้นนิสัยพุทธุมิท่านจึงติดมา ท่านพิจารณาอะไรนี้ละเสียดลออกมา ท่านพูดไปถึงเรื่องประเพณีของพระอริยเจ้าทั้งหลายและการครองผ้า เฉพาะการครองผ้าท่านบอกว่ามีแต่สีแก่นขนุนทั้งนั้น เป็นสามชั้น สีแก่นขนุนอ่อน แก่นขนุนปานกลาง สีแก่นขนุนแก่ ท่านว่าอย่างนี้ละ นี่ละเป็นเหตุที่จะให้เราเรียนถามท่านสีนั้นสีนี้ ว่าสีเหลืองนี้มีไหม สีเหลืองธรรมดาที่ใช้อย่างที่เห็นอยู่ทุกวันนี้มีไหม ท่านว่าสีพระเจ้าชู สีขุนนาง มันจะมีในพระพุทเจ้าได้ยังไง ท่านไม่ได้ตอบว่ามีหรือไม่มี บอกอย่างนั้นก็เท่ากับปฏิเสธไปแล้ว

แปลกที่ว่า สีเจ้าชู้ สีขุนนาง พระเจ้าชู้ พระขุนนาง ฟังซิณะ ก็ท่านพูดตรงๆ ตามการพิจารณาเรียบร้อยแล้ว บอกว่าไม่มี นั่นเห็นไหมละ ดูสีผ้าพระเรานี้ก็น่าดูแล้ว ให้พากันสำเหนียกศึกษานำไปปฏิบัติเป็นอรรถเป็นธรรม อย่าเอาแต่กิเลสตัณหาเข้ามาพอกพูน ลากจูงกันไปๆ ดังที่พูดเหล่านี้ เตียนนี้มันมักจะเป็นอย่างนั้น อย่างน้อยมาเป็นพระเจ้าชู้ พระขุนนาง มากกว่านั้นเป็นพระเทวทัตทำลายศาสนาของตัวเอง ทำลายพระพุทธเจ้า เวลานั้นกำลังเต็มอยู่ในกรุงสยามของเรานี้ ให้ท่านทั้งหลายพิจารณาทุกคนๆ

การมาอบรมศึกษา ตามี หูมีให้ดู ใจให้คิด ให้ได้ประโยชน์ เช่นอย่างมาสถานที่นี้เป็นยังไง ให้คิดให้อ่าน ตาดู หูฟัง ใจนำไปคิด นั่นละเรียกว่ามาหาผลประโยชน์ อย่าสักแต่ว่ามาๆ แล้วก็เอาไปจับจ่ายขายกิน แล้วยกหลวงตาบ๊วขึ้นว่า มาจากสำนักหลวงตาบ๊วแพรวพราวอะไร ใครอยากทดลองเครื่องก็มา มันจะเป็นอย่างนั้นนะ มันมาหาอย่างนั้นนะ เตียนนี้ มันน่าทุเรศนะ กิเลสนี้เหยียบหัวไปตลอด ไปที่ไหนธรรมจะออกลำบากนะ แม้ในพระกรรมฐานเรานี้ก็เหมือนกัน กิเลสจูงหน้าจูงหลัง ธรรมไม่ได้จูงนะส่วนมาก พิจารณาให้ดีนะ

เทศน์เป็นคติของวงกรรมฐาน ให้ดูทุกสิ่งทุกอย่าง ที่ปฏิบัติมานี้ก็คือท่านปฏิบัติตามอริยประเพณี อย่างปัจจุบันนี้ก็มีหลวงปู่มั่นพาดำเนินปาปฏิบัติ อย่างที่ว่าสีผ้านี้ก็เหมือนกัน ท่านครองผ้าสีขนาดกลาง ไม่ใช่สีกรักแก่ อ่อน ท่านใช้สีกลางๆ นี่ละสีครึ่งพุทธกาลท่านว่าอย่างนั้น เป็นอย่างนี้ ท่านพิจารณาอะไรนี้ผิดที่ไหนๆ พ่อแม่ครูจารย์มันเมื่อปฏิบัติจริง ๆ ก็รู้ได้จริง ๆ เห็นจริง ๆ อย่างนี้แหละ

ธรรมพระพุทธเจ้าเวลานี้เท่ากับน้ำในสระ เต็มสระอยู่ แต่มีตั้งแต่จอกแต่แหน คือกิเลสปกคลุมหุ้มห่อสระ มองลงไปไม่เห็นน้ำเลย เห็นแต่จอกแต่แหนเต็มสระ ใครมองไปเห็นแต่จอกแหนก็ว่าน้ำไม่มี ๆ อันนี้มองไปไหนชาวพุทธเรานี้ เห็นแต่เรื่องกิเลสตัณหา เห็นแต่ความฟุ้งเพื่อเห่อเหิม ความคึกความคะนอง ดัดดินไปทุกแห่งทุกหน นี่คือพวกจอกพวกแหน ธรรมที่แท้คือการปฏิบัติดีปฏิบัติชอบเพื่ออรรถเพื่อธรรม เพื่อมรรคผลนิพพาน นั้นจะไม่มี นี่ละเรียกว่าน้ำในสระ ธรรมแท้อยู่ในหัวใจเรานี้ ถูกกิเลสตัณหาครอบไว้หมด ที่นี้กิริยาแสดงออกก็มีแต่เรื่องกิเลสตัณหาไปหมด เรื่องธรรมเลยไม่มีนะ ให้พากันจำเอา

ศาสนธรรมของพระพุทธเจ้านี้คงเส้นคงวาหนาแน่น ผลก็เหมือนน้ำในสระสะอาด ไม่มีอะไรเสมอเหมือนเลย แต่ถูกจอกแหนปกคลุมเอาไว้มองหาน้ำไม่เห็น ธรรมในหัวใจมีอยู่แต่ถูกกิเลสตัณหาปกคลุมลากเข็นไปหมด ให้พากันชนจอกชนแหน คือกิเลสตัณหาภายในใจนี้ออกด้วยการประกอบความพากเพียรชำระจิตใจ คำว่าชำระจิตใจก็คือชำระจอก

แทนคือกิเลสนี้จะออกจากใจ เราจะได้ทรงมรรคทรงผล และมีความสว่างขึ้นภายในใจของเรา ใจของทุกสัตว์โลกนั้นแหละ เลวได้ ดีได้ เลวสุดได้ ดีสุดได้ ขึ้นอยู่กับผู้เป็นเจ้าของ จะพอกพูนในทางที่เลว หรือจะสั่งสมในความดีก็เป็นสิริมงคลแก่ตัวเอง ให้พากันนำไปประพฤติปฏิบัติ

พระมาแต่ละครั้ง ๆ ให้มาศึกษา ให้มาดู แบบแผนตำรับตำรามิในคัมภีร์ เมื่อไม่มีผู้นำออกมาปฏิบัติก็ยึดก็จับได้ยาก นี่ก็มีท่านนำออกมาปฏิบัติให้รู้อย่างเปิดเผย ก็เป็นสักขีพยานแก่ใจของเรา เราก็ได้ปฏิบัติด้วยความมั่นใจ ท่านทั้งหลายมาที่นี้ก็ให้ไปปฏิบัติด้วยความมั่นใจจากการสำเหนียกศึกษาจากครูอาจารย์ไปเรียบร้อยแล้ว ให้ตั้งอกตั้งใจปฏิบัติให้มองดูธรรม อย่ามองดูตั้งแต่กิเลส วิ่งตามกิเลส ให้มองดูธรรม ผิดถูกชั่วดีประการใดให้ดูความเคลื่อนไหวของใจก่อน ออกจากนั้นก็มาพิจารณาอาการ ถ้าใจไม่ดี กิริยาก็เหลวไหลๆ ถ้าใจดีแล้วกิริยาออกมาถึงงามตา นี่ละธรรมฝังอยู่ที่ใจ สติธรรม ปัญญาธรรม และสังวรธรรม คือความสำรวมระวังตลอดเวลา นี่คือผู้รักษาตนด้วย เป็นผู้สะอาดแสวงหาอรรถาธรรมอย่างแท้จริงด้วย พากันจำเอานะ เอาละให้พร

หลังจ้งหัน

ตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม มาจนกระทั่งปานนี้หลายเดือนแล้วนะ เรากลับจากกรุงเทพ วันที่ ๔ วันที่ ๕ มาจ้งหันไม่ได้ ลดฮวบ จากนั้นมาก็ใช้ จากใช้โล่มาหาเช่า ปวดเช่า จากปวดเช่าแล้วก็เช่าอ่อน เลยมาอยู่ที่ปวดเช่าแล้วเช่าอ่อนเดี๋ยวนี้ ได้หลายเดือนแล้วนะ เป็นมาหลายเดือนแล้ว เริ่มตั้งแต่วันที่ ๔ จากกรุงเทพมาแล้วแหละแต่ไม่แสดงมาก พอวันที่ ๕ ถึงแสดงมาก เป็นไข้พร้อมเลย หมอจีนเขาก็บอกว่าเป็นไข้มาจากกรุงเทพแล้ว เขาตามมาตรวจ

ทุกวันนี้ป่าช้าเข้าไปตั้งเมรุอยู่ในวัด เผาที่วัดๆ แต่ก่อนป่าช้าเป็นป่าช้า ไม่ได้มาอยู่ในวัดเหมือนสมัยปัจจุบันนี้ เดี่ยวนี้มีแต่เมรุอยู่ในวัดสำหรับเผาศพคนตาย ป่าช้าเป็นที่เผาศพพิเศษต่างหาก เช่นอย่างบ้านตาดเขาก็มีป่าช้าของเขา บ้านใดๆ เขามีป่าช้า สงวนที่ไว้เฉพาะ ป่าช้าเผาศพที่นั่น เป็นประจำในหมู่บ้าน เดี่ยวนี้ไหลเข้าไปหาวัดเลยแหละ มีเมรุในวัด สร้างเมรุในวัด แต่สำหรับหมู่บ้านตาดนี้เราสร้างเมรุให้ ไม่ให้มาอยู่ในวัด เดี่ยวจะมา กุสลา ธมฺมา ปัจจัยได้ที่บาทนา พระเลยสั่งสมกิเลสเข้าไป ท่านอาจารย์สีท่านห้ามไม่ให้ตั้งเมรุในวัด เรายกมือสาธุทันทีเลย แทนที่จะไปปลง อนิจจํ ทุกข์ อนตฺตา มันจะไปนับเงินอยู่นั้น ป่าช้าเงินอยู่ในนั้นแหละ ป่าช้าพระตายสดๆ ร้อนๆ ก็อยู่ในนั้น นับแต่เงินแต่ทอง

อรรถธรรมไม่สนใจ นี่เห็นไหม ไ้อ้หลังลายถ้างไปเหยียบไหนแล้วหมอบราบนะ เหยียบไม่ได้แต่ธรรม ผู้มีธรรมไ้อ้หลังลายเหยียบไม่ได้ นอกจากนั้นไ้อ้หลังลายเหยียบแหลกหมด

นี่เราพูดถึงเรื่องเมรุ บ้านตาดนี้เราก็สร้างเมรุให้ ๖ แสน คือขนาดกลาง สร้างโรงสวด กุสลา ธมฺมา กล้วยหอมอยู่ไหนมาให้พร้อมเลย โรงสวดโรงอะไรเราให้หมด สร้างให้หมดเลย ไม่ให้เข้ามายุ่งในวัดเรา บ้านตาดนี้สร้างเมรุให้เลยโดยเขาไม่ได้มาขอร้องแหละ เราเห็นความจำเป็นที่จะสร้างเมรุ ที่สงวนไว้เป็นป่าช้ากว้างๆ ให้ตัดเข้ามา เอกชนเขาก็ยิ่งรุกเข้าไปอยู่แล้ว เราก็บอกให้เลย เราให้แล้ว เขต(ป่าช้า)นี้ปักหลักไว้เสีย ในเขตบริเวณเมรุนี้กับโรงสวด นี่เป็นบริเวณสาธารณะสำหรับป่าช้า ใครตายมาเผาที่นี่ เมรุทำให้เรียบร้อย ที่กว้างๆ ที่สงวนไว้ตัดเข้ามาให้เขาทำอยู่ทำกินไป ของเราไม่จำเป็นจะยึดอะไร นักหนา เอาเฉพาะจำเป็น เราก็บอกให้ปักเขตไว้เลย เราสร้างเมรุให้เรียบร้อย นอกนั้นให้เขาหมดแหละ มันจะไม่มีที่ทำอยู่ทำกิน เราให้หมด

ทางที่เบิกกว้างออกมานี้ ตั้งแต่หมู่บ้านตาดออกมาวัดกว้างขวางนี้ แต่ก่อนพวกล้อพวกเกวียนจะสวนกันไม่ได้นะมันแคบ ที่ไรที่นาเขาตันเข้ามาๆ จนจะไม่มีทางไป เวลาเรามาสสร้างวัดนี้เราก็ดูเหตุการณ์ต่างๆ ตกลงเราก็ซื้อให้หมดเลยเทียว สองฟากทางนี้ซื้อเอาเท่านั้นๆ ใครก็อยากขายเพราะซื้อด้วยความเมตตา ใครก็เลยอยากเสนอขาย อู้ย อยากให้นาเรามาอยู่ติดถนน นั่นละเราทำอะไรมีแต่เมตตาทุกอย่าง เบิกกว้างออกมามาตลอดถึงนี้ วัดของเรานี้ก็ให้ยื่นเข้ามาทำกำแพง ย่นให้เป็นสาธารณะเป็นทางกว้างขวางไป กำแพงนี้ยื่นเข้ามาตั้งหลายวา สี่วาห้าวาหูนุ่น เอาให้พอดีเลย อันนี้เป็นสาธารณประโยชน์ สำหรับวัดมีเท่านั้นพอแล้ว

เราซื้อมาตลอดนะ สายทางต่างๆ ที่เบิกกว้างออกมานี้มีแต่เราซื้อหมดๆ ซื้อด้วยความเมตตา ใครก็อยากขาย โอ้ย อยากได้ที่นาติดถนน เขาว่า เราให้อย่างนั้นแหละ คือให้ด้วยความเมตตา ซื้อด้วยความเมตตา ที่ไรที่นาเขาจะไปทำกินที่อื่น เขาว่าที่นี้ไม่ดีเขามาขอขายให้ แล้วแต่จะเมตตา เขาก็รู้นิสัยเราแล้ว เราก็ให้เป็นที่เพียงพอ เขาก็ปู้บเลยแล้วไปซื้อนาใหม่ อย่างนั้นแหละแถวนี่ อะไรที่ควรซื้อให้เราซื้อให้ ซื้อด้วยความเมตตา ในบริเวณบ้านตาดเราให้มากมาย เราซื้อให้ๆ เป็นสาธารณะไปหมดเลย ที่ว่างอยู่นั้นว่างเพื่ออะไร ที่ข้างถนนมีต้นไม้เป็นที่ว่าง เราซื้อนาเขานะนั่น เขามาเสนอขายให้ เขาอยากได้นาใหม่เราก็ซื้อให้ๆ เพราะฉะนั้นที่จึงเป็นป่า ป่านี้ก็ไม่ว่าแน่นอนนัก หากว่ามีความจำเป็นที่จะปลูกสร้างอะไรเป็นสาธารณประโยชน์เราก็ยังให้ ที่อื่นเราก็ให้อยู่แล้ว ที่ว่างอยู่นั้นเราก็พร้อมที่จะให้ อันไหนจำเป็นให้ๆ ไปหมดเลย

ที่อยู่แถวบริเวณเราดูแลทั่วถึงเราให้ทั้งนั้น เบิกให้ๆ ไปหมดเลย ที่วัดนี้ก็ยื่นเข้ามาให้ทางเบิกกว้างออกไป ถ้าเป็นเรื่องสาธารณประโยชน์เราสงวนมากนะ เช่นอย่างพวกदान พวกอะไรอย่างนี้ คิดดูซิที่दानน้ำหนามืออยู่สองด้าน เขารักษาสาธารณสมบัติของชาติ ป่าสงวน เขารักษาป่า เขามีด้านรักษาอยู่สองด้าน เราไปส่งอาหารให้ทุกเดือน เริ่มแรกก็เราไปสร้างตึกโรงพยาบาลอำเภอหล่มสัก เราเดินทางผ่านไปผ่านมาดูสภาพของเขา รู้สึกว่าเร้นแค้นกันดาร แต่เขามาอยู่ด้วยความจำเป็น เราส่งให้ทุกเดือนจนกระทั่งทุกวันนี้ ให้ทุกเดือนเลยสองด้าน ใส่ซองไปเต็มรถ แบ่งให้สองด้าน ด้านหนึ่งมีก็ครอบครัวๆ และปัจจัยให้ครอบครัวละ ๖๐๐ จากนั้นก็พวกข่าวสารพวกอะไรเป็นประจำทุกเดือนไม่ขาด

แม้แต่เขาใหญ่ที่ปราจีนบุรี ถ้าเราไปกรุงเทพเราก็ไป เราว่างเมื่อไรเราก็ซื้อของไปเต็มรถ ไปเทลงदानที่ขึ้นเขาใหญ่ อย่างนั้นละถ้าเป็นสาธารณประโยชน์เราสงวนมาก เราช่วยเราสนับสนุน ที่ไหนๆ เราซื้อไว้มีน้อยเมื่อไร ช่วยที่เขาจนตรอกจนมุม เราไปซื้อให้ๆ แล้วออกทำเป็นสาธารณประโยชน์ต่อไปๆ เขาขายแล้วเขาก็ไปซื้อที่ใหม่ตามความต้องการของเขา เราซื้อให้ด้วยความเมตตาแล้วเอาที่เหล่านี้ทำเป็นสาธารณประโยชน์ เป็นหลายอย่างในหมู่บ้าน โรงร่ำโรงเรียนอะไร เราสละให้หมด โรงเรียนแต่ละแห่งๆ เราสร้างให้ไม่ทราบวาก็หลัง ในหมู่บ้านตานี้ก็สามสี่หลังโรงเรียนใหญ่ๆ นะ สร้างให้ทั้งนั้น มองไปแทบจะไม่มองเห็นฝีมือของชาวบ้าน เห็นตั้งแต่ฝีมือของวัด ออกไปนั้นก็สร้างให้ โรงเรียนมัธยม เราสร้างให้ เราทำประโยชน์ให้โลกตลอดมาอย่างนี้ เราไม่เคยหวังอะไรเลย ไม่เอาอะไรทั้งนั้น ถ้าว่าซื้อก็ซื้อด้วยความเมตตา เป็นอย่างนั้นมาตลอด

ตามสายทางถ้าหากว่าไม่เสียเวลาเรานี้ ดูจะไม่ถึงไหนละนะ จะลงไปซื้อแถวนี้ทั้งนั้น เขาตั้งร้านค้าอยู่ที่ไหนเราจะไปซื้อ ซื้อเอาบ้างไม่เอาบ้าง แต่เงินให้เต็มสัดเต็มส่วนให้เพิ่มๆ เรื่อยไป อย่างนี้ตลอดนะเราไปไหน แต่นี่มันจะเสียเวลา มองเห็นสงสารแล้วก็ผ่านไป เสียเวลาของเราที่จะไปข้างหน้า ถ้าพอมีเวลาบ้างก็แวะซื้อ ซื้อบางที่ไม่เอา ให้แต่เงินแล้วไปเลย เป็นยังไง นี่ละอำนาจแห่งความเมตตา ท่านทั้งหลายดูเอานะ เราช่วยโลกนี้เราช่วยด้วยความเมตตาล้วนๆ เสียจะแผดขนาดไหนก็ตาม เต็ดเดียว แผดขนาดไหนก็ตาม จะไม่มีกิเลสเข้าไปแทรกเลย มีแต่อำนาจแห่งความเมตตา พุดเป็นธรรมล้วนๆ ผิดบอกว่าผิด ถูกบอกว่าถูกไปเลย เรื่องของธรรมจะไม่อ่อนต่อสิ่งใดที่ไม่ถูก ถ้าถูกแล้วยอมรับทันที ถ้าไม่ถูกตัดขาดไปเลยๆ อย่างนั้นละ

พุดถึงเรื่องที่เราก็ออย่างนั้นเรื่อยมา ที่ไหนๆ โอ้ย กว้างขวางมาก สำหรับวัดนี้ซื้อที่ให้เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ และเป็นประโยชน์แก่เจ้าของเขาเองมากมาย ถนนหนทาง

กว้างออกมา ใครไม่เห็นแต่ก่อน ความจริงก็คือเราซื้อเบิกออกทั้งหมดให้เป็นทาง ชื่อของ เขาชื่อแพ่งๆ อย่างนั้นตลอดมา ให้เป็นประโยชน์แก่โลกเราเป็นที่พอใจ วันไหนไม่ได้ทำ ประโยชน์ให้โลกเหมือนว่าไม่มีนะ แต่วันไหนได้ทำน้อยรู้สึกไม่สบายใจเลย เป็นอยู่ในจิตนี้ ถ้าได้ทำให้เต็มเหนียวๆ ไอ้เรื่องหมดเรื่องยังอย่ามาถามเลย ไม่สนใจ อันนั้นก็เอา อันนี้ ก็เอา เรื่อยไปเลย ไปตามถนนหนทางนี้เป็นเหมือนแม่ครัว กวาดขึ้นใส่รถๆ จนกระทั่ง รถจะไปไม่ได้แล้วเอาละไป เป็นอย่างนั้นตลอดมา นี่ละอำนาจแห่งความเมตตาสงสาร ไปที่ ไหนเบิกกว้างไปหมด

ความคับแคบตีตันไปไหนไม่ได้นะ เจ้าของปิดทางเจ้าของ แล้วปิดทางการ สงเคราะห์ของคนอื่น เขาจะได้อะไรไม่ได้ ความตระหนี่มันเอารัดเอาเปรียบ ความตระหนี่นี้มีแต่ความเอาัดเอาเปรียบ ความเสียสละ ความเมตตาสงสารมีแต่เบิกกว้างออก ด้วยความเสียสละ เงินอยู่ในกระเป๋าของเรามีเท่านี้บาท มันก็อยู่เฉยๆ ธรรมดา พอยื่น ออกไปให้เด็กคนนี้ห้าบาท คนนี้ห้าบาท เราดูสีหน้าเด็กก็รู้ เด็กมีความยิ้มแย้มแจ่มใสไป หมด จากเงินในกระเป๋าของเรา อยู่ในกระเป๋าของเราก็ไม่เห็นยิ้มแย้มอะไรใช้ไหมล่ะ พอ ยื่นออกไปให้คนนั้นคนนี้แล้วยิ้มแย้มแจ่มใสตลอด เห็นไหม นี่ประโยชน์เห็นอย่างชัดเจน ไปที่ไหนยิ้มแย้มแจ่มใส เบิกกว้างออกไปเรื่อยๆ นี่ความเสียสละ

ความตระหนี่ถี่เหนียวไปที่ไหนคับแคบตีตัน ไม่มีใครอยากคบค้าสมาคม แม้เป็น ฆราวาสก็ตามนะ ถ้าใครคับแคบตีตันเพื่อนฝูงไม่ค่อยมี ถ้าใครเป็นผู้มีนิสัยกว้างขวาง จะ เป็นคนมีคนจน เป็นเด็กเป็นผู้ใหญ่ก็ตาม เพื่อนฝูงมีมาก ผิดกับคนคับแคบตีตันอยู่มาก ที่เดียว นี่อำนาจแห่งความเสียสละ มนุษย์เราอยู่ได้ด้วยกัน ความเสียสละเป็นพื้นฐาน ไม่ใช่ อยู่ด้วยเห็นแก่ได้แก่เอาอย่างเดียว อย่างนี้อยู่ด้วยความคับแคบ เดือดร้อนวุ่นวาย เหมือน หนึ่งว่าไม่มีความหมายในมนุษย์ที่อยู่ร่วมกัน ถ้าอยู่ร่วมกันด้วยความเสียสละ ด้วย ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ใจเขาใจเราหวังพึ่งผู้อื่นเหมือนกัน แม้แต่เศรษฐกิจต้อง พึ่งคนงานคนการที่เขามาทำงาน คนงานนั้นแหละหนุนเงินทองให้เป็นเศรษฐกิจ เศรษฐี เลี้ยงคนงาน นั้น ต่างคนต่างมีน้ำใจต่อกันอยู่ด้วยกันได้ สุดท้ายก็กลายเป็นพ่อแม่กับลูกไป

ยกตัวอย่างเช่น รถเมล์ขาวแต่ก่อน คุณหญิงเลอศักดิ์เป็นเจ้าของบริษัทรถเมล์ขาว แล้วนิมนต์เราไปฉันทันตอนนั้นพวกรถเมล์ต่างๆ เดินขบวนกันหรือว่าคัดค้านต้านทาน นายจะตายไปละ ยุ่งไปหมด แต่สำหรับบริษัทรถเมล์ขาวนี้ไม่มี เราก็กถามเหตุถามผล เป็น เพราะเหตุไรจึงไม่มี เพราะบริษัทนี้เลี้ยงเหมือนเลี้ยงลูกเลย พวกคนงานต่างๆ ที่อยู่ที่นี่ เหมือนลูกเต้าของเรา เจ็บไข้ได้ป่วยส่งเข้าโรงพยาบาล เราจ่ายให้หมดๆ ทุกสิ่งทุกอย่าง

อะไรขาดเขินบกพร่อง ทางนี้สงเคราะห์เหมือนกันกับลูกเต้าในครอบครัวของเรา เพราะฉะนั้นจึงไม่เกิดอะไรขึ้นมา บริษัทนี้สงบเงียบ ไม่มีลูกน้องที่จะก่อหวอดนั้นก่อหวอดนี้ นี่ก็เพราะความเสียสละนั่นเอง

เหตุที่เราจะจำชื่อได้ก็คือเราไปฉันทที่บ้านเขา เขาพูดถึงเรื่องความเสียสละที่มีต่อ บริษัทบริวาร บริษัทบริวารก็ไม่มีอะไรกับนายเพราะเลี้ยงดูสมบูรณ์พูนผล เจ็บไข้ได้ป่วยนี้ ส่งให้หมอ ทางบริษัทเป็นผู้จ่ายให้หมด นั่น แล้วเขาจะมาทวงหาอะไรใช้ไหมล่ะ ก็เมื่อ จำเป็นนายช่วยทั้งนั้นๆ นี่ละความเสียสละ อยู่ด้วยกันที่ไหนดีหมดมนุษย์เรา จงพากันให้ เห็นใจกันนะมนุษย์อยู่ด้วยกัน เด็กก็มีหัวใจ ผู้ใหญ่มีหัวใจ แม้ที่สุดหมาก็มีหัวใจ สัตว์ ต่างๆ มีหัวใจ อย่าไปเบียดเบียนทำลายเขา ที่ควรสงเคราะห์ก็สงเคราะห์กันไป มนุษย์เรามี ความจำเป็นที่จะหวังพึ่งกันตลอดเวลา ส่วน อุตตา หิ อุตตโน นาโถ ที่จะพึ่งตนเองนี้มี น้อย

ความพึ่งตนเองก็เป็นพื้นฐาน แต่ความหวังพึ่งผู้อื่นนี้หวังอยู่ด้วยกัน ตั้งแต่เศรษฐี ยังหวังพึ่งคนงาน คนงานก็หวังพึ่งเศรษฐี แยกกันไม่ออกนะ เมื่อเป็นเช่นนั้นให้เห็นใจกัน อย่าเห็นแก่การเอารอดเอาเปรียบ การรีดการไถ การคดการโกง นั้นเป็นอุบายของคนขวาง โลก เป็นอุบายสร้างความชั่วใส่ตัวเอง ปักขวากปักหนามกันทางตนเองให้ก้าวไม่ออก ถ้า ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันนี้มันเบิกกว้างออกเองอย่างนั้นละ

เรื่องน้ำใจเป็นของสำคัญ สมบัติเงินทองข้าวของขึ้นอยู่กับน้ำใจ ถ้าน้ำใจไม่มี สมบัติ ก็ไม่มีคุณค่า ถ้าน้ำใจมีแล้วสมบัติกลายเป็นของมีคุณค่าไปหมดจากน้ำใจที่มีคุณค่า น้ำใจมี คุณค่าก็คือเฉลี่ยเผื่อแผ่ เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน สมบัติสิ่งของที่ได้มามากน้อยจะทำ อะไรพิจารณาเสียก่อน อย่าจ่ายแบบสุรุษสุรายลิมเนื้อลิมตัว ว่าตัวมีเงินมากแล้วจ่าย สุรุษสุรายนี้เสียคน ลิมตัว เจ้าของผู้มีเงินก็ลิมตัว เสียคน

ยกตัวอย่างเช่นเศรษฐีสามสกุล เขาเรียกว่าเศรษฐี เพราะมีเงินมากสามสกุลนี้มีเงิน มีทองแล้วลิมเนื้อลิมตัว เอาเงินของตัวนี้ไปทำความเสียหายแก่ตัวด้วย ทำความเสียหายแก่ ครอบครัวอื่นๆ ด้วย ให้กระทบกระเทือนไปหมดเลย เอาเงินนี้ไปจ้างผู้หญิงลูกใครหลาน ใครเมียใครมาบำรุงบำเรอตน ครอบครัวเขาเดือดร้อน ระหว่างผู้เมียกระทบกระเทือน ครอบครัวแต่ละครอบครัวที่เศรษฐีเหล่านี้เข้าไปทำลายด้วยความลิมตัว เอาเงินไปโปะลงๆ ใครก็ต้องเห็นแก่เงิน ทีนี้คนก็เสียเพราะความเห็นแก่เงินนั้นแหละผู้เสียก็ตี เลยเกิดทะเลาะ เบาะแว้ง เศรษฐีทั้งสามสกุลนี้พอดายแล้วบึ้งลงนรกเลย

ตกนรกจากพื้นนี้ลงไปถึงก้นนรก เสวยทุกข์ไปตั้งแต่นี้ถึงก้นนรก ๖ หมื่นปี แล้วอยู่
ใต้ก้นนรกอีก ๖ หมื่นปี จากก้นนรกขึ้นมาอีก ๖ หมื่นปี สามหกสิบแปดหมื่นปี พอโผล่ขึ้น
มาถึงผิวพอจะบรรเทาทุกข์ได้นิดหนึ่งเท่านั้น ลงแล้วๆ กล่าวคาถา ๔ คาถาไม่จบ ท่าน
แสดงไว้ในบาลีว่า ทู สะ นะ โส

ทუნั่นคือ ทุขุชีวิตมชีวิติมหา เยสํ โน น ททามุห เส

วิชขมานเนสฺ โภเคสุ ทิปี นากมุห อตฺตโน

กล่าว ทู คำเดียวนี้ไปถึงจบบาทคาถาพูดไม่จบ ได้ ทู คำเดียว ลงแล้ว

สะนี่ก็คือ สฏฐี วสุสสหัสสานิ ปริปุณฺณานิ สพุพโส

นิริเย ปจฺจมานานํ กทา อนฺโต ภวิสฺสติ

กล่าวได้ สะ คำเดียวลงแล้ว

นะนี่หมายถึง นตฺถิ อนฺโต กุโต อนฺโต น อนฺโต ปฏฺทิสฺสติ

ตทา หิ ปกตํ ปาปี มม ตฺยฺหณฺจ มาริสา

กล่าวได้ นะ คำเดียวลงแล้ว ยังไม่ถึงคาถาจบ ท่องคาถายังไม่จบ

โส นั่นก็ โสหํ หนฺน อิตฺต คนฺตฺวา โยนี ลทฺธาน มานุสฺสี

วทณฺณฺย สีสสมฺปนฺโน กาทามิ กุสฺลํ พหุ

อันนี้กล่าว โส ได้คำเดียวลงแล้ว ๖ หมื่นปีๆ ตลอดเวลา ขึ้นมาเพียงจะสวดคาถา
เดียวไม่จบ ได้ ทู คำเดียว คาถาเต็มว่า

ทุขุชีวิตมชีวิติมหา เยสํ โน น ททามุห เส

วิชขมานเนสฺ โภเคสุ ทิปี นากมุห อตฺตโน

พวกเราทั้งหลายเมื่อมีชีวิตอยู่ มัวแต่ประมาทลืมนั่นลืมนี่ตัว แม้สมบัติมีอยู่ถึงขั้น
เศรษฐีก็ไม่นำไปทำประโยชน์ มีการทำบุญให้ทาน สงเคราะห์โลกสงสารแม้แต่น้อย
เพราะฉะนั้นชีวิตของพวกเราทั้งหลาย จึงเป็นชีวิตที่ชั่วช้ามากที่สุด นี่แปลออก

สะ นี่คือ สฏฐี วสุสสหัสสานิ ปริปุณฺณานิ สพุพโส

นิริเย ปจฺจมานานํ กทา อนฺโต ภวิสฺสติ

กล่าวได้เพียง สะ ลงแล้ว เมื่อเราถูกไฟไหม้อยู่ในแดนนรกตั้ง ๖ หมื่นปี คือลงไปก็
๖ หมื่นปี อยู่ก้นนรกก็ ๖ ขึ้นมาก็ ๖ หมื่นปีบริบูรณ์ แล้วที่สุดแห่งทุกข์เหล่านี้เมื่อไรจะ
ปรากฏ จะเป็นอย่างไรตลอดไปหรือ

นะ นี่คือ นตฺถิ อนฺโต กุโต อนฺโต น อนฺโต ปฏฺทิสฺสติ

ตทา หิ ปกตํ ปาปี มม ตฺยฺหณฺจ มาริสา

เรื่องที่สุดแห่งทุกชั้นนั้นไม่มี เพราะพวกเราทั้งหลายได้ทำบาปทำกรรมมาแล้วตั้งแต่สมัยนั้น จึงไม่มีเรื่องที่สุดแห่งทุกชั้น

โส นี่คือ โสหิ อนุ อิต คนุตวา โยนิ ลทุธาน มานุสี

วทณฺญ สีสสมฺปนฺโน กาทามิ กุสลํ พหุ

เมื่อพ้นจากรกนี้ไปแล้วได้กำเนิดเป็นมนุษย์ เราจะเป็นผู้ไม่ประมาทเหมือนที่เป็นมาแล้วนี้ จะถึงพร้อมด้วยศีล จะทำกุศลให้มากมุนแน่นอน พูดอย่างยืนยันตัวเองว่าจะทำกุศลให้มากมุนแน่นอน มียึดมั่นหนึ่งที่ว่า ได้พ้นจากนี้แล้วจะไปเกิดเป็นมนุษย์ เหมือนว่าจะได้เกิดเป็นมนุษย์ในวันพรุ่งนี้ แล้วจะได้สร้างบุญกุศลอย่างมากมุนในวันพรุ่งนี้ ยึดมั่นหนึ่ง เพราะอันนี้มันทุกชั้นมากแสนมาก จะได้เป็นมนุษย์เท่านั้นก็ยึดแล้ว เหมือนจะได้เป็นในวันพรุ่งนี้ แต่ปานนี้ก็ยังไม่ได้ขึ้นมาเป็นมนุษย์ พิจารณาซิ นี่ละความประมาท สมบัติเงินทองมีมากไม่รู้จักใช้ก็มาเป็นภัยแก่ตัวเอง เป็นภัยแก่ผู้อื่นด้วย ให้พากันพินิจพิจารณา

ได้มาเพื่อความจำเป็น พิจารณาด้วยเหตุด้วยผลทุกอย่างจะทำอะไร อย่าสุรุ่ยสุร่าย อย่าลืมหิวว่ามั่งมีว่าจะไม่หมดไป หมดได้ด้วยกัน น้ำล้าคลองยังหมดได้ เงินเราไม่ใช้น้ำมหาสมุทรจะไม่หมดได้ยังไง ต้องนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่เรา อะไรที่จะทำประโยชน์ให้โลก สมบัติที่เป็นความดีงามที่ทำประโยชน์ให้โลก กลับมาเป็นของตัวเอง หนุนตัวเองขึ้นอีก เป็นอย่างนั้นนะ ถ้าสมบัติเหล่านี้เอาไปทำความเสียหายแก่ตน กลับมาเป็นภัยแก่ตน และเป็นภัยแก่ผู้อื่นด้วย พากันจำเอานะทุกคน

ทองคำที่เป็นน้ำไหลขี้มนี่ก็กรุณาทราบทั่วหน้ากัน เราเป็นเจ้าของสมบัติของชาติคือคลังหลวงของเรา ขอให้ใต้ทองคำเป็นประเภทไหลขี้มนเข้ามาเรื่อยๆ เพราะทองคำเรายังขาดมากอยู่ในคลังหลวง ที่ได้มาเต็มเม็ดเต็มหน่วยแล้วเราก้ยังไม่จุใจ เพราะทองคำบกพร่องอยู่มาก จึงได้บิณฑบาตหรือขอร้องหรือออกอ้อนกับพี่น้องทั้งหลาย ให้เห็นจิตใจของชาติไทยเราคือคลังหลวง ให้อุตสาหะพยายาม ได้มาคนละเล็กละน้อย หลายครั้งหลายหนมันก็มากเอง เวลานี้ก็ได้ ๒๐ กว่ากิโลแล้วทองคำประเภทน้ำไหลขี้มน ต่อไปก็มากขึ้นๆ พอหลอมเราก็จะหลอมแล้วเก็บไว้ พอที่จะมอบเราก็มอบตามเดิม กรุณาทราบตามนี้ด้วยกัน

(วัดป่าภูสอยดาวกับวัดป่าภูกระโดม้า ถวายปัจจัย ๑๖,๕๐๐ บาท)

(พนักงานสอบสวนสภอ.อุตรธานี อยู่กองเมือง ขอเมตตารยนต์สองคัน มีความจำเป็นมากครับ) อันนี้ก็จำเป็นมาก ไม่มีเงิน ยังไม่ไหว เพราะหนักมาก หนักจริง ๆ ตึกก็หักเจ็ดหลังใหญ่ ๆ กำลังสร้าง รยนต์ก็ส่งไปให้ทางนั้นทางนี้ ให้ไม่ทัน เราหนักมากตลอด

นอกจากหนักมากแล้วยังติดหนี้เขาก็มี ไม่ใช่เล่นๆ นะ ติดหนี้เขานะเศรษฐีบัว เขาร่ำลือว่า หลวงตาบัวนี้มีเงินถึงขั้นเศรษฐี เพราะคนเคารพนับถือมาก อย่างมานี้เห็นกันทั่วหน้า คนนั้นให้เท่านั้น คนนี้ให้เท่านี้ เห็นกันทั่วหน้า แต่เวลาหลวงตาบัวเขียนเช็คคนนั้นนะเขาไม่เห็น เช็คใบหนึ่งหลายแสนบาท หลายล้านบาท ส่งทางโน้นทางนี้ตลอด อันนี้เขาไม่เห็น ประตูดอกเขาไม่เห็น เห็นแต่ประตูเข้าทั่วหน้ากัน ก็ต้องเหมะละชีว่าหลวงตาบัวมีเงินมาก

ทางนี้มาขอรอด หลวงตาก็มีความจำเป็นตรงหาเงินไม่ได้ อันนั้นชำระอันนี้ชำระ รดก็ชำระสองคันสามคัน หลวงตาก็ชำระไม่มีเงินจะให้ ต้องสอดแทรกหากระเป๋านั้นกระเป๋านี้ ไม่ทราบจะได้มาสักกี่สตางค์มาซ่อมพอได้รด ปัญหาอยู่ตรงนี้ จึงยังให้ไม่ได้เดี๋ยวนี้ (เข้าคิวไว้ก่อนได้ไหมครับ) ไม่ให้เข้า เข้าแล้วก็มามัดคอหลวงตาละซี ไม่เอา หลวงตาจะพิจารณาตามเหตุผลที่สมควร ควรตมตมเลย ถ้าเหตุผลจำเป็นจริงๆ ที่ควรจะตม ไม่ต้องมีใครบอก ผางทันที ถ้าควรจะรอก็รอไปอย่างนั้นละ เวลานี้กระตุกกระตักไม่ได้เลย

ผ้าป่าหน้าศาลาวันที่ ๔ ธันวาคม ๕๗ ได้ ๑๔,๓๗๙ บาท ทองคำ ๕ บาท เอ้าสาธุ (สาธุ) สมบัติเหล่านี้ก็ออกช่วยชาติทั้งนั้นละนะไม่ไปไหน หลวงตาไม่เคยแตะแม้บาทหนึ่ง แม้แต่เขามาถวายเรานี้ก็แบบเดียวกันเลย เราไม่เคยสนใจกับเงินกับทองอะไร เพราะเหลือเพื่อ จันจิ้งห้นให้ตายก็ได้มันท่วม เข้าใจไหม ผู้อดอดจะตาย คิดอย่างนั้นซิ เพราะฉะนั้นจึงออกๆ ตลอดเลย มีเท่าไรออกหมดเพื่อโลกเพื่อสงสาร ตายไปแบบเปล่าๆ แหละเรา ไม่เอาอะไรติดไปเลย ไม่เอาทั้งนั้น แดนสมมุตินี้ปิดหมดโดยสิ้นเชิง ในหัวใจไม่มีเหลือ เหลือแต่รูปร่างกับความเมตตาที่กระจายอยู่ทั่วประเทศไทยและทั่วโลกอีกด้วย มีเท่านั้นที่เหลืออยู่

หลวงปู่ลีหรือธรรมลี วัดถ้ำผาแดง ทองคำ ๕ บาท ๘๔ สตางค์ เงินสด ๒๔๙,๐๑๐ บาท เช็ค ๘๖,๙๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓๓๕,๙๑๐ บาท ดอลลาร์ ๘๐ ดอลลาร์ เอ้าสาธุ (สาธุ) ธรรมลีนี้เศรษฐีธรรมนะ เก็บอยู่เงียบๆ ออกมาจึงจะรู้ ออกมาจากเศรษฐีธรรมธรรมพอในใจแล้วอันนี้ออกช่วยโลก เราจึงเรียกว่าเศรษฐีธรรม

คณะลูกศิษย์หลวงปู่เจี๊ยะพร้อมแหวนอีกหนึ่งวง ทำบุญทอดผ้าป่าหลวงตาบัวรวมเป็นเงิน ๘๔,๐๐๐ บาทแล้วต่อยอดอีก ๘,๘๒๐ บาทรวมทั้งหมดเป็น ๘๕,๘๒๐ บาทกับแหวนอีกหนึ่งวง สาธุ(สาธุ) นี่เป็นของอาจารย์เจี๊ยะ เอาละให้พร

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร
FM 103.25 MHz